

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 538/2016-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. júna 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Martinom Hurtišom, Matice slovenskej 17, Prievidza, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 9 Cpr 1/2013 z 18. februára 2015 a rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5 CoPr 2/2015 z 9. marca 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], správcu konkurznej podstaty úpadcu [REDACTED]

[REDACTED], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. mája 2016 doručená sťažnosť [REDACTED]

práva až v roku 2013. Ak mala navrhovateľka stav právnej neistoty mohla sa domáhať svojho práva v rámci konkurzného konania.

Súd prvého stupňa ani odvolací súd sa nevysporiadali s otázkou náplne práce, ktorá bola fiktívne vytvorená pre účely určovacej žaloby.

... Súd sa tiež nevysporiadali s otázkou rozporu s dobrými mravmi.

... Prvostupňový súd a odvolací súd sa tiež nevysporiadali s otázkou, že funkčné obdobie predstavenstva a dozornej rady skončilo v mesiaci jún 2009 a navrhovateľ v prvom rade bol predseda predstavenstva a navrhovateľka v druhom rade bola členka dozornej rady a v iných konaniach podobné nároky si uplatňujú ďalší manželia, ako člen predstavenstva a predsedkyňa dozornej rady. Tieto orgány predstavenstva a dozornej rady dopustili stav nefunkčnosti činnosti orgánov, ktoré mali zabezpečovať chod spoločnosti.

... S týmito otázkami sa súdy nevysporiadali, neboli dostatočne odôvodnené. Taktiež nebolo z rozhodnutí zrejme akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadili. Odôvodnenie rozsudku nebolo presvedčivé, tiež zdôrazňujeme sú to otázky zásadného právneho významu.

Týmto konaním bolo porušené základné právo účastníka súdneho konania na spravodlivý proces... Toto právo zakotvuje aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

... Odvolací súd zaťažil konanie a rozhodovanie nedostatočným odôvodnením tiež tým, že vydal rozsudok ignorujúci vo svojom výroku podanie sťažovateľa, ktorým sťažovateľ žiadal odvolací súd, že v tomto prípade ide o otázku zásadného právneho významu a žiadal o možnosť podania dovolanie v tejto veci.

Napriek tomu sťažovateľ podal v tejto veci dovolanie na Najvyššom súde.“

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1) Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5 CoPr/2/2015 zo dňa 9. 3. 2016 a Okresného súdu v Prievidzi č. k. 9 Cpr/1/2013 zo dňa 18. 2. 2015 porušené bolo.

2) Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5 CoPr/2/2015 zo dňa 9. 3. 2016 a rozsudok okresného súdu v Prievidzi č. k. 9 Cpr/1/2013 zo dňa 18. 2. 2015 sa zrušuje a vec sa Okresnému súdu Prievidza vracia na ďalšie konanie.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal, či sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1 K namietanému porušeniu sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ svojou sťažnosťou napáda aj rozsudok okresného súdu sp. zn. 9 Cpr 1/2013 z 18. februára 2015, ktorým prvostupňový súd rozhodol, že pracovné pomery navrhovateľa v 1. rade a navrhovateľky v 2. rade ako zamestnancov so spoločnosťou [REDACTED], ako zamestnávateľom trvajú. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu bol sťažovateľ v procesnom postavení odporcu oprávnený podať odvolanie (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní túto časť sťažnosti odmietol podľa prvej vety § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu sťažovateľom označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu

Z princípu subsidiarity svojej právomoci, bližšie definovanej v časti II.1 tohto uznesenia, vychádzal ústavný súd aj pri posudzovaní namietaného porušenia označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu.

Krajský súd ako súd odvolací rozsudkom sp. zn. 5 CoPr 2/2015 z 9. marca 2016 napadnutý rozsudok okresného súdu sp. zn. 9 Cpr 1/2013 z 18. februára 2015 v časti týkajúcej sa navrhovateľky v 2. rade potvrdil a v časti týkajúcej sa navrhovateľa v 1. rade rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie.

Z odôvodnenia sťažnosti, z jej príloh, ako aj zo zistení ústavného súdu pri príprave predbežného prerokovania sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ proti napadnutému rozsudku krajského súdu v časti, v ktorej bol rozsudok okresného súdu potvrdený, podal dovolanie, o ktorom do dňa predbežného prerokovania sťažnosti nebolo právoplatne rozhodnuté.

Subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd sťažovateľ v posudzovanej veci akceptoval tým, že podal (13. apríla 2016) vo svojej veci dovolanie ešte predtým, ako podal sťažnosť ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Sťažnosť ústavnému súdu však sťažovateľ podal skôr, než bolo o podanom dovolaní Najvyšším súdom Slovenskej republiky rozhodnuté. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť už samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom. V okolnostiach prípadu sťažovateľ podaním dovolania, ako aj podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vedome vytvoril stav, keď by o časti jeho veci mali súbežne

rozhodovať dva orgány súdneho typu (Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd a ústavný súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty prijateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu vo veci sťažovateľa predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno považovať podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu v zodpovedajúcej časti za predčasné (m. m. IV. ÚS 142/2010).

V nadväznosti na už uvedené ústavný súd poukazuje na to, že v jeho judikatúre sa aj pod vplyvom judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ustálil právny názor (napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09), podľa ktorého v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní. Zároveň ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre uvádza (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010), že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu, s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú. Nie je preto dôvodné, aby sťažovateľ v prípade podania dovolania podal zároveň aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné, nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. 11. 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54).

Vo vzťahu k namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom krajského súdu v časti, v ktorej bol napadnutý rozsudok okresného súdu zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie, ústavný súd, vychádzajúc taktiež z princípu subsidiarity svojej právomoci, považuje za potrebné v prvom rade konštatovať, že napadnutý rozsudok krajského súdu v tejto časti nie je konečným rozhodnutím vo veci

samej. Okresný súd v zodpovedajúcej časti uplatneného nároku navrhovateľa v 1. rade pokračuje v konaní, v ktorom má sťažovateľ možnosť uplatniť všetky procesné oprávnenia, ktoré mu ako účastníkovi konania priznáva Občiansky súdny poriadok, vrátane práva na uplatnenie riadnych, príp. mimoriadnych opravných prostriedkov.

Ústavný súd už viackrát vo svojej doterajšej judikatúre vyslovil, že nemožno akceptovať, aby napĺňanie úsilia o spravodlivé súdne konanie príslušným všeobecným súdom nahradzoval ústavný súd svojím vstupovaním a ingerenciou do dosiaľ neskončeného súdneho konania. Ústavný súd môže urobiť zásah na ochranu ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv sťažovateľa až vtedy, keď už ostatné orgány verejnej moci nemajú možnosť namietaný protiústavný stav napraviť (m. m. IV. ÚS 322/09). Rovnako ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre zdôrazňuje, že predpokladom na záver o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľné činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní vo veci samej, resp. ktoré nemožno napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v Občianskom súdnom poriadku (m. m. I. ÚS 148/03, III. ÚS 355/05, II. ÚS 307/06).

Nad rámec už uvedeného ústavný súd vo vzťahu k namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu v jeho zrušujúcej časti konštatuje, že všetky výhrady sťažovateľa obsiahnuté v jeho sťažnosti v konečnom dôsledku smerujú voči rozsudku okresného súdu ako celku a voči potvrdzujúcej časti rozsudku krajského súdu. Uvedená skutočnosť je logická aj s ohľadom na to, že zrušujúcou časťou napadnutého rozsudku krajského súdu bol v podstate dosiahnutý účel sťažovateľom uplatnenej procesnej obrany v podobe podaného odvolania voči rozhodnutiu prvostupňového súdu. Medzi sťažovateľom namietanými skutočnosťami a napadnutým rozsudkom krajského súdu v jeho zrušujúcej časti tak neexistuje príčinná súvislosť, ktorá by mohla po prípadnom prijatí tejto časti sťažnosti na ďalšie konanie reálne vyústiť do záveru o porušení sťažovateľom označených práv touto časťou napadnutého rozsudku krajského súdu.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa v časti napadnutého rozsudku krajského súdu je podaná predčasne, pretože ochrany svojich základných práv alebo slobôd sa sťažovateľ môže domôcť sčasti v prebiehajúcom dovolacom konaní a sčasti v pokračujúcom konaní pred prvostupňovým súdom. Ústavný súd preto túto časť sťažnosti uplatnením zásady *ratione temporis* odmietol podľa § 25 ods. 2 (v spojení s § 53 ods. 1) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol ako celok, bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa návrhom sťažovateľa na zrušenie napadnutých rozsudkov označených všeobecných súdov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júna 2016